

**Силабус навчальної дисципліни
«Прийняття управлінських рішень»**

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма

"Облік і оподаткування"

"Податкова справа у сфері державного контролю"

Рік навчання: 2, семестр: 4

Кількість кредитів: 3 (90 год.)

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття, самостійна робота

Назва курсу	Прийняття управлінських рішень
Викладач	Супруненко Світлана Анатоліївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління
Контактний тел.	-
E-mail:	fin_men_12@ukr.net
Електронна версія курсу	https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=2111
Консультації	<i>Очні консультації: 2 год.</i> Понеділок та Четвер з 13.00 до 15.00

1. Анотація до курсу. Життя людей нерозривно пов'язано з розробкою, прийняттям і реалізацією управлінських рішень. Рішення є основою управління як фактора суспільного розвитку. В організації управління найважливіше місце посідають розробка і реалізація різних за характером управлінських рішень. Своєчасність їх прийняття й обґрунтування багато в чому залежить від опанування персоналом управління навичок та умінь, розвитку здібностей до управлінської діяльності.

Розробка систем прийняття рішень, опанування управлінських технологій ускладнені відсутністю чітко структурованої теорії прийняття управлінських рішень, повноти необхідних знань у галузі теорії діяльності людини і неготовністю практики до їх реалізації.

Навчитися приймати управлінські рішення — складне комплексне завдання, вирішення якого вимагає інтеграції знань про Людину як суб'єкта й об'єкта прийняття рішень, знання механізмів дії законів управління, врахування факторів, що діють у сфері прийняття рішень, використання сучасних освітніх технологій тощо.

Специфіка навчання прийняттю рішень полягає не тільки в необхідності засвоєння знань, а й оволодінні навичками й умінями їх практичного застосування в різних умовах, розвитку відповідних здібностей.

Мета навчальної дисципліни спрямована на формування у здобувачів освіти системи фундаментальних теоретичних знань і практичних навичок у галузі ідентифікації проблем прийняття рішень; надбання навичок формалізації та кількісного обґрунтування рішень для наступного використання отриманих знань в науково-дослідній, організаційній, проектній роботі; ознайомлення з перспективами розвитку сучасних технологій прийняття рішень, їх застосування для вирішення управлінських та економічних задач.

Предмет вивчення навчальної дисципліни є процес прийняття та оптимізації управлінських рішень.

2. Формат курсу – очний, змішаний та дистанційний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність працювати в команді..

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні вміти:

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем

Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом. ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

5. Обсяг курсу для денної форми навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	44
Індивідуальна робота під керівництвом викладача	2

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

7. Політика курсу – здобувачі вищої освіти здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинні дотримуватися академічної доброчесності відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Університеті державної фіскальної служби України», «Положення про академічну доброчесність в Університеті державної фіскальної служби України», Кодексу академічної доброчесності Університету державної фіскальної служби України».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

– самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з

урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

8. Схема дисципліни

Години/ семестр	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
11 год. 8 сем.	Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	<i>Семінар: Тести, робота в групах, дискусія</i>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p>	4 б.
11 год. 8 сем.	Тема 2. Людський фактор і психологічні аспекти прийняття рішень	<i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної,</p>	4б.

11 год. 8 сем.	Тема 3. Методична основа підготовки проектів управлінських рішень	<p><i>Семінар:</i> <i>Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p>	<p>правової держави.</p> <p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	46.
11 год. 8 сем.	Тема 4. Аналіз варіантів і підготовка управлінських рішень	<p><i>Семінар:</i> <i>Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p>	46.

			<p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	
4 год. 8 сем.	Тема 5. Якість та ефективність управлінських рішень	<p><i>Семінар:</i> <i>Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p> <p><i>Написання модульної контрольної роботи</i></p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p>	46.

			<p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	
4 год. 8 сем.	Тема 6. Моделювання управлінських процесів	<p><i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	46.
22 год. 8 сем.	Тема 7. Моделі прийняття управлінських рішень	<p><i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття</p>	46.

			<p>управлінських рішень.</p> <p>ПРО8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	
4 год. 8 сем.	Тема 8. Методи прийняття управлінських рішень	<p><i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p>	<p>ПРО1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПРО4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПРО8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне</p>	46.

			<p>різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	
4 год. 8 сем.	Тема 9. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	<p><i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p>	<p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	26.
4 год. 8 сем.	Тема 10. Контроль реалізації управлінських рішень	<p><i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p> <p><i>Написання модульної контрольної роботи</i></p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти</p>	26.

			<p>загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	
4 год. 8 сем.	Тема 11. Управлінські рішення та відповідальність	<p><i>Семінар: Тести, ситуаційне завдання, робота в групах, дискусія</i></p> <p><i>Написання підсумкової контрольної роботи</i></p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем</p> <p>ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефектив</p> <p>ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю,</p>	26.

			зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	
--	--	--	--	--

9. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Прийняття управлінських рішень» денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (25 балів)						7	Контрольний захід №1	Залік/Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1	18									
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5					
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3	3					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота	3									
Модулі	Модуль 2 - (25 балів)						8			
Загальна кількість балів за модулем №2	17									
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11				
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2	2	2				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота	5									

заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (25 балів)						15	Контрольний захід №2	Залік/Екзамен - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1										
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5					
Відповідь на семінарському занятті	0	0	0	25	0					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Модулі	Модуль 2 - (25 балів)									
Загальна кількість балів за модулем №2										
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11				
Відповідь на семінарських заняттях	0	0	10	0	0	0				

Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
-------------------	--	--	--	--

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	Не зараховано

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			
------	---	--	--	--	--	--

11. Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин.

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 в 1 модулі та 2 бали в другому модулі.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 / 2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
2/1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 7/8 балів.

Таблиця 5.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3 (2×1,5) / 2 (1×2)
Тестовий блок (закритої форми)	2 (8×0,25)
Тестовий блок (відкритої форми)	1 (2×0,5)
Розв'язування ситуаційної задачі	3 (1×3)
Всього	7/8

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5/1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання розв'язування ситуаційної задачі

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі розв'язав задачу. При цьому використовував актуальну наукову методику та формули для їх розв'язування та формування належним чином обґрунтованих підсумків.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі розв'язав задачу, проте не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в повному обсязі розв'язав задачу та не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в розв'язав задачу взагалі та, відповідно, не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	0

Критерії оцінювання тестового блоку (відкритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише одного визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі доповіді та презентації і оцінюється від 0 до 5/3 балів.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
------------------------	----------------------------

5/3	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднані, проаналізовані та узагальнені висновками.
3/2	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації.
0	Не написання реферату та презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бирман Л.А. Управленские решения: Учеб. Пособие. – М.: Дело, 2004. – 204 с.
2. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 420 с.
3. Гірняк О.М. Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практика. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 336 с.
4. Ковнаків В.М. Теорія і практика прийняття управлінських рішень. – К.: МАУП, 2000.
5. Козелецький Ю. Психологическая теория решений. – М.: Экономика, 1971 – 152 с.
6. Кардинская Н.Л. Принятие управленческого решения. – М.: ЮНИТИ, 1999.
7. Ламберт Том. Ключові проблеми керівника. 50 перевірених способів вирішення проблем. / Пер. з англ. – К.: Наукова думка, 2001. – 303 с.
8. Лесечко М.Д. Технологія прийняття управлінських рішень: Навч. пос. / М. Д. Лесечко, А. О. Чемерис, Р. М. Рудніцька. – Л.: ЛФУАДУ, 2001. – 43 с.
9. Лесечко М.Д. Системний підход: теорія, методологія, практика: Навч. посібник – Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2002. – 300с.
10. Лесечко, М. Д. Психологія управлінських рішень і створення ефективних команд : навчальний посібник / М. Д. Лесечко, А. О. Чемерис, Р. М. Рудніцька. – Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 100 с.
11. Мескон М., Альберт М. Хефурн Ф. Основы менеджмента. – К.: Діло, 1994.
12. Мочаліна З.М. Конспект лекцій з дисципліни «Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання спеціальності «Облік і аудит») / З.М. Мочаліна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 102 с.
13. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

Допоміжна

1. Андрушків Б.М., Кузмін О.Є. Основи менеджменту. – Львів: Світ, 2001. – 293 с.
2. Бутуев С.Д. Морозов В.В. Динамічне лідерство в управлінні проектами: Монографія / Українська асоціація управління проектами. – К., 1999. – 312 с.
3. Гріффін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник / Наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. – Львів: БаК, 2001. – 624 с.
4. Завадський Й. С. Менеджмент = Management. Т. 1. – 2-ге вид. – К.: Укр.- фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 1998. – 542 с.
5. Кузьмін О. Є, Мельник О. Г. Основи менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2003. – 416 с.
6. Лесечко М.Д. Технологія прийняття управлінських рішень в органах державного управління та органах місцевого самоврядування: Нач. пос. / М. Д. Лесечко, А. О. Чемерис, Р. М. Рудніцька. – Л.: ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 454 с.
7. Немцов В. Менеджмент організацій: Навч. посіб. для студ. вузів / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань, Г.Ф. Сініок. – К.: ТОВ “УВПК” ЕксОб, 2002. – 392 с.
8. Немцов В.Д., Довгань Л.Э. Стратегічний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: ТОВ “УВНК “Екс об”, 2004.
9. Сладкевич В. П., Чернявский А. Д. Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций. – К.: МАУП, 2003. – 152 с.
10. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.
11. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) – Тернопіль: Астон, 2004. – 528 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.management.com.ua/>
2. <http://blog.management.com.ua/>

3. <http://www.scm.com.ua/uk/>
4. <http://tourlib.net/management.htm>